

Ahşap oymacılığı faaliyetinin hangi şartlar altında esnaf muaflığından yararlanacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.37.10.00-120.01.03-4
Tarih	17.02.2016

T.C.

KASTAMONU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 57062627-120.01.03-4

17/02/2016

Konu : Esnaf Muaflığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ahşap oymacılığı işi yapacağınızı belirterek esnaf muaflığı belgesi almak üzere müracaatta bulunduğunuzu, adınıza düzenlenen yoklama tutanağında faaliyetinizin, turistik eşya, hediyelik eşya, hat yazıları ve el oyma işleri olarak kaydedildiği, ancak işinizin ahşap oyma işi olduğu belirtilerek, söz konusu faaliyetiniz nedeniyle, esnaf muaflığından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde, "Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;" hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları açıklanmıştır.

Söz konusu maddenin 7 nci fıkrasında ise, "Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmüne yer verilmiş olup, maddenin son fıkrasında "Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." denilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "2.2. Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olduğu ve kaybolmaya yüz tuttuğu belirlenen meslek kollarında faaliyette bulunanlarla ilgili esnaf muaflığının kapsamı" başlıklı bölümünde; " Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına 6322 sayılı Kanunla eklenen (8) numaralı bent hükmü uyarınca;

El dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkcılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanacaklardır.

Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

Ancak, söz konusu meslek kollarında aşağıdaki şekilde faaliyette bulunulması halinde ise muafiyetten yararlanılması mümkün değildir:

-Ticari işletmelere ait malları mutat olarak veya belli aralıklarla satanlar ile kendi ürettikleri ürünlerle birlikte başkalarına ait ürünleri de satanlar,

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde faaliyette bulunanlar,

-Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tâbi olanlar."
açıklamasına yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmü ile geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunan küçük esnafın korunması amaçlanmıştır.

Dolayısıyla yapılan faaliyetin;

-Seri üretime imkan sağlayacak şekilde ticari bir organizasyon içinde yapılması,

-Sanayi tipi makine ve aletler kullanılarak yürütülmesi,

-Üretimin işçi ve usta vasıtasıyla yapılması (mesleğin devamı veya zorunlu nedenlerle işinde yardımcı işçi ve çırak kullanılması hariç),

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapılması

hallerinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendinde yer alan muafiyet hükmünden faydalanılamayacaktır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi ile getirilen muafiyet hükmünden yararlanmak için, söz konusu bentte yer alan ürünlerin münhasıran kendileri tarafından üretilip satılması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, ahşap oyma faaliyetinizden dolayı Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımanız, sadece kendi ürettiğiniz ahşap oyma ürünlerini satmanız halinde, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 8 numaralı bendi uyarınca, esnaf muaflığı kapsamında değerlendirilmeniz mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, faaliyetinizde, gümüş, altın ve zümrüt gibi kıymetli maden, değerli ya da yarı değerli taşlar kullanılması, kendi ürettiğiniz ahşap eşyalar yanında başkalarına ait ahşap eşyaların veya diğer emtiaların satışının yapılması, ahşap oyma işinin yanında başka ürünlerin de üretilmesi hallerinde ise esnaf muaflığından yararlanamayacağınız tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026